

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicæ In quibus exhibentur quædam
Observationes circa aliquot ex LXV. Propositionibus A SS.
Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Prima. Non solùm certò sed & dubiè necessaria necessitate
medii, imò solius præcepti necessitate necessaria populo tradenda sunt.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10671156-1

CONCLUSIO PRIMA.

Non solum certo sed & dubie necessaria necessitate medii, imò solius praecepti necessitate necessaria populo tradenda sunt.

Propositio 22. *Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita Remuneratoris. Crediti necessaria necessitate medii dicuntur illa, sine quorum fide, etsi etiam sine nova culpa ignorantur, salvari nemo potest. Eum in modum non solum necessaria est fides unius Dei, sed plurimum aliorum, ac in primis fides Mysterii Incarnationis Verbi, Passionis ac Mortis ejus: Sicut Moyses, inquit, Christus Dominus, exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis; ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam*

aeternam. Joan. 3. Adeoque sicut nemo illorum qui à serpentibus ignitis in deserto morfi erant à moribus sanari poterat, nisi serpentem aneum intueretur: ita quoque nemo jam à peccatis liberatur, nisi fide intueatur Christum in Cruce exaltatum. Huc tendit illud Christi Domini loco citato: *qui non credit jam judicatus est.* quia non credit in nomine unigeniti Filii Dei. Merito proinde Concil. Trident. sess. 6. cap. 6. agens de fide ad justificationem requisita, postulat ut credant imprimis à Deo justificari impium, per gratiam ejus, per redemptionem qua est in Christo Iesu. Ubi nota vocem imprimis idem significare quod maxime, sive praecipue: quod nimirum indicetur inter omnia quae justificando sunt credenda, istud esse maxime sive praecipue necessarium. Amplius dicit August. 1. de pecc. orig. c. 24. "Sine fide Incarnationis, Mortis, & Resurrectionis Christi nec antiquos justos, ut justii essent, à peccatis potuisse mundari & Dei gratia justificari, veritas Christiana non dubitat: Consonat quod idem S. habet de Corr. & Grat. c. 7. "Nemo, inquit, liberatur à damnatione quae facta est per Adam, nisi per fidem Jesu Christi; & tamen ab hac damnatione non se liberabunt qui poterunt dicere non se audivisse Evangelium Christi."

Porro redemptio per Christum Mediatorem non prout debet intelligitur, nisi quis instructus sit de necessitate gratiae Christi: nam si quis quacumque ratione ignoret quod justitia detur à Deo per gratiam, & loco illius putet eam habere per suas vires; justitiam Dei, id est, veram justitiam non habet: ignorantes enim justitiam Dei & suam querentes statuere, justitia Dei non sunt subjecti. Rom. 10. Dum Apostolus indefinite, adeoque universali-
saliter ait, *ignorantes Dei justitiam* &c. Facile est videre quod nulla ignorantia excusaverit Judaeos: ac proinde hinc colligitur summa necessitas credendi quod justitia debeat haberi à Deo; ita nimirum ut hujus rei ignorantia manente nemo veram justitiam obtineat. Hanc verò justitiam expectandam esse per Christum sive per gratiam Christi, indicant verba Trid. mox citata, quibus veluti maxime necessarium inter credenda non tantum asseritur quod credere oporteat justitiam haberi à Deo; sed insuper quod habeatur per gratiam ejus, per redemptionem qua est in Christo Iesu. Et hinc ulterius patet quanta sit necessitas ut credatur quod Sacramentorum vis sive efficacia sit ex meritis Christi, cum alias iterum non prout oportet credetur nos justificari, per redemptionem qua est in Christo Iesu. Insuper collige magnam illam necessitatem credendi quod omnes nascamur in peccato originali propter praevaricationem sive inobedientiam Adami: nam sine illa fide rursus non satis intelligitur Mysterium redemptionis per Christum: siquidem illa redemptio praesupponit captivitatem in quam occasione peccati, praecipue originalis, quod secundum extensionem est maximum, praecipitati sumus. Unde merito Augustinus: "In causa duorum hominum, per quorum unum venundati sumus sub peccato, per alterum redimimur à peccatis"

3. eatis; per unum præcipiti sumus in mortem; per alterum liberamur ad vitam: quod
 rum ille nos in se perdidit faciendo voluntatem suam, non ejus à quo factus est; iste nos
 in se salvos fecit non faciendo voluntatem suam, sed ejus à quo missus est, in horum
 duorum hominum causa propriè fides Christiana consistit., de pecc. orig. c. 24.
 Animæ nostræ immortalitas, & quæ eam post hanc vitam manet remuneratio, id est,
 bonorum & malorum terminus, item creationis & redemptionis nostræ scopus five finis,
 vel propter solam connexionem, quam habent maximam cum mysterio Redemptionis,
 colliguntur summè necessaria scitu ad salutem, qui enim talia quacumque ratione ignorant,
 demonum instar & brutaliter potius quam christianè vivunt. Hinc infer populo sedulo
 inculcandum esset quod anima nostra post hanc vitam in æternum manebit, receptura
 per totam æternitatem vel bonæ vitæ præmium beatitudinem, consistentem in visione
 amore & fruitione summi boni quod est ipse Deus, vel malæ vitæ supplicium, damna-
 tionem æternam, consistentem in perpetua privatione dictæ beatitudinis, item in crucia-
 tibus & tormentis, ratione quorum dictum, *vermis eorum non moritur & ignis eorum non ex-*
tinguitur. Præterea humanæ vitæ finem seu scopum ad quem creati & redempti sumus,
 esse, ut hic & in æternum Deo vivamus, & quod specialiter redemptionem concernit, ut
 hic Christo assimilermur in ferenda Cruce, & postea eidem in gloriâ quam per Crucem con-
 secutus est: juxta illud Apostoli: *si compatimur & conglorificabimur.* Hinc ulterius infer po-
 pulo sedulo inculcanda illa attributa quorum notitia requiritur ad fidem Theologicam, ut
 quod Deus sit omniscius ac proinde falli non possit; quod sit summè bonus, quapropter
 fallere five decipere non possit, instruendus similiter populus de attributis divinis: quorum
 notitia requiritur ad spem Theologicam, ut quod Deus sit omnipotens, atque ita quod
 peccatores, etiam pessimis consuetudinibus intricatos, convertere valeat. Item quod sit infi-
 nitè misericors, ita ut nulla peccatorum multitudo aut magnitudo Dei misericordiam ita
 superet, ut Deus ea remittere non queat. Et quod spem concernit, inculcandum quod
 Deus sit summum bonum nostrum, in cujus possessione posita sit summa nostra felicitas,
 quodque Deus sit infinitè fidelis in suis promissionibus, in illis præsertim quibus vitam
 æternam benè viventibus promisit. Quod charitatem attinet, docendum quod Deus sit
 summum bonum in se, hoc est, ens summè perfectum, adeoque infinitè amabile, non so-
 lum propter perfectiones omnes, sed etiam propter singulas, cum singulæ sint infinitè ama-
 biles: infinitè namque amabilis est ejus Misericordia, & similiter ejus Justitia, Omnipotentia,
 Veritas, Sanctitas, &c. A proportionem quâ aliæ virtutes erga Deum exercendæ sunt necessi-
 tate mediæ aut præcepti necessariæ, agendum de attributis divinis quæ illis virtutibus corre-
 spondent. Hæc de Deo Uno in essentia, nunc de Trino in Personis. Notum est quot, quanti-
 que Theologi fidem Mysterii SS. Trinitatis dicant esse necessariam necessitate mediæ ad salutem.
 Hinc Symbolo Apostol. cujus notitiam in omnibus omnino filiis suis Ecclesia exigit, cla-
 rissimè exprimitur Mysterium SS. Trinitatis: De hoc Symbolo loquitur Aug. his verbis: Quis-
 quis non tantum memoriâ protulerit, sed etiam corde crediderit, id est, omni dubitatione
 postpositâ verum esse consenserit, hic fidem habere dicendus est. Priusquam huic
 Conclusioni primæ finis imponatur, Lectorem monitum velim non posse adequatè
 definiri quænam necessitate mediæ, quænam vero solius præcepti necessitate credi de-
 beant: & fortè ideo Deus hæc nos latere voluit, ut circa variâ, vel eò titulo essemus
 magis solliciti, tum ut nobis ipsis, tum ut aliis ea inculcemus, quatenus saltem dubium est
 an non sint creditu necessaria necessitate mediæ: etenim si vel dubium sit de tanta necessita-
 te, hoc ipso emergit obligatio ut ea vel discantur vel doceantur, haud multò minor quam si
 certum foret esse necessaria necessitate mediæ: quandoquidem in talibus nihil omnino possit
 humana opinatio vel persuasio. Denique satis rarum est, ut quæ vel solâ præcepti neces-
 sitate creditu sunt necessaria, ab iis qui inter fideles educantur sine culpa ac damnationis
 peri-

periculo ignorentur. Ut proinde non parum desint officio suo sive Pastores sive populus, dum de necessariis necessitate medii utcumque sunt solliciti, sed parum admodum, vel saltem non satis de necessariis necessitate præcepti; nec tantum oportet habere sollicitudinem circa ea quæ sunt absolute necessaria, sed etiam circa ea quæ sunt multum utilia. Non solum necessaria necessitate medii, vel etiam necessitate præcepti, sed etiam utilia quævis suis inculcabat Apostolus: *Vos scitis*, inquit, *quomodo nihil subtraxerim utilium quod minus annuntiarem vobis.* Act. 20.

CONCLUSIO SECUNDA.

Ex doctrina anterioris Conclusionis inferitur quod populus de quibusdam aliis, præterquam de iis quæ anteriori Conclusionem recensita sunt, instruendus sit.

Ex anteriori Conclus. inferitur populum, ut alia omittam, instruendum esse de variis, penes quæ status, in quo sumus post lapsum, differt ab eo, in quo primi Parentes nostri fuerunt ante lapsum: pariter inferitur instruendos etiam esse Fideles de vulneribus animæ, in primis quæ ex peccato originali, deinde quæ ex aliis peccatis supersunt. Nam quod differentiam utriusque status attinet, discit inde populus quod tot miseriæ internæ, quas in anima & corpore circumferimus, & tot externæ, quibus ubique sumus circumvallati, non sint natura instituti hominis, sed poena damnati: ac proinde non habeant Deum veluti institutorem & primum earum autorem; sed peccatum ex quo natæ sunt & in cuius poenam à Deo inflictæ. Hinc ulterius clarè vident Fideles quod Deus nos finens tot inter miseriæ, tantasque ærumnas vivere, nequaquam sit injustus, quin imò sit in illis singulariter misericors, quod non obstante peccato originali, ob quod nos poterat æternum dampnare, voluerit æternam damnationem ab electis suis sublatam, eos relinquere solum in his miseriis temporalibus à peccato provenientius. Ex ista diversitate utriusque status populus etiam discit in spiritu poenitentiae suscipere miseriæ huic statui naturæ lapsæ proprias; dum considerat peccatum esse rationem, ob quam Deus in illis nos vivere sinat:

Addidimus ex antedictis etiam confici quod populus sit instruendus de vulneribus animæ: etenim cum præcipui vitæ spiritualis hostes sint nostræ ignorantia, & concupiscentia, id est, corruptiones ac propensiones ad peccandum ex originali & aliis peccatis relictæ, cum illis maxime nobis pugnandum est; requiritur autem notitia hostium ut eis debite resisti possit. Quomodo enim adversus ignorantias & concupiscentias vigilabit, qui eas ignorat, quomodo cavebit ne concupiscentias exequatur, ne consensum illis præbeat, & denique ut per actiones passionisque concupiscentiis contrarias sese mortificare studeat, qui nullas sibi concupiscentias inesse putat? Ex istis peccatorum vulneribus sive reliquiis egregie discimus verissime dictum esse; *oportet semper orare & non deficere*; item *sine intermissione orate*: quanto enim major nostra propensio ad malum, quantoque major est imbecillitas resistendi, tanto magis est implorandum divinum auxilium. Discit hinc etiam Christianus quantum se humiliare debeat, dum in se agnoscit tam inordinatas & fœdas concupiscentias, tantam rerum agendarum ignorantiam, & tam magnam ad tentationibus resistendum infirmitatem: denique hinc discit vel eo titulo detestari ac fugere peccatum, quod etiam post remissionem adeo nocentes ac pertinaces ad peccata reiteranda propensiones post se relinquit.

Inferitur etiam ex anterioris Conclusionis doctrina quod populus ritè instruendus sit, ac juxta suam capacitatem intelligat credenda, adeoque etiam Symbolum Apostolorum; speranda, ac proinde petitiones Orationis Dominicæ, amanda, & consequenter quæ præcipit mandatum de dilectione Dei & proximi; & agenda, atque ita reliqua præcepta

quæ